

PUOLUSTUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 2/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi valmiuslain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 22 päivänä lokakuuta 2002 lähettänyt puolustusvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi valmiuslain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 200/2002 vp).

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 57/2002 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Seppo Tanninen ja vanhempi hallitussihteeri Irmeli Vuori, valtiovarainministeriö

- hallitusneuvos Markku Sorvari, sosiaali- ja terveysministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Matti Piispanen, puolustusministeriö
- kehityspäällikkö Heikki Poukka, Eläketurvakeskus
- lakimies Pirjo Kyyrönen, Rahoitustarkastus
- johtokunnan varapuheenjohtaja Matti Louekoski ja lakimies Hannu Karppinen, Suomen Pankki
- hallintojohtaja Maarit Humaloja, Vakuutusvalvontavirasto
- lakimies Hannu Ijäs, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto ry
- turvallisuuspäällikkö Juhani Saarento, Suomen Pankkiyhdistys.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan valmiuslakia muutettavaksi vastaamaan rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusalan sekä niitä koskevan lainsäädännön muuttumisesta aiheutuvia tarpeita ja vaatimuksia. Valmiuslakiin ehdotetaan lisättäväksi valtioneuvostolle toimivaltuudet säännöstellä rahoitusmarkkinoita ja vakuutusalaa poikkeusoloissa.

Valmiuslaissa ei tällä hetkellä ole mainittu sääntelyn kohteena luotto- ja rahoituslaitoksia

tai yleisemminkään rahoitusmarkkinoita. Sama koskee vakuutus- ja eläkelaitoksia sekä vapaaehtoista vakuutustoimintaa. Valtioneuvosto ei siten voi säännöstellä rahoitusmarkkinoita poikkeusoloissa. Vakuutustoimintaa valtioneuvosto voi säännöstellä poikkeusoloissa siltä osin kuin kyse on lakisääteiseen vakuutukseen luettavista etuuksista.

Luottolaitokselle, eräille rahoituslaitoksille, rahastoyhtiölle ja arvopaperikeskukselle sekä

vakuutus- ja eläkelaitoksille ja eläketurvakeskukselle ehdotetaan asetettavaksi velvollisuus varautua rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusalan toimivuuden kannalta välttämättöimpien toimintojen ylläpitämiseen poikkeusoloissa.

Esitykseen sisältyvä ehdotus valmiuslain muuttamiseksi on käsiteltävä perustuslain säätämisyjärjestyksessä. Valmiuslain muutos ja erät siihen liittyvät lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Toimivaltuuksien yleinen arviointi

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutos-ehdotuksin.

Valmiuslakia muutettiin viimeksi 1 päivänä maaliskuuta 2000 voimaan tulleella lailla valmiuslain muuttamisesta (198/2000). Tällöin se saatettiin vastaamaan toteutettua perusoikeus-uudistusta ja uutta perustuslakia. Lisäksi otettiin huomioon valmiussuunnittelun yhteydessä ilmenneet uudet tarpeet ja tehtiin muut lainsäädännön muuttumisen vuoksi tarvittavat muutokset.

Valmiuslain, puolustustilalain ja pelastustoi- milain muuttamista koskevasta esityksestä antamassaan mietinnössä (PuVM 1/2000 vp — HE 186/1999 vp) puolustusvaliokunta totesi myös valmiuslain osoittautuneen toimivaltuuksiltaan tarkoituksenmukaiseksi. Ainoat toimivaltuuksia koskevat puutteet koskivat rakentamista ja lakisääteistä vakuutusta, sosiaaliavustuksia ja toimeentulotukea samoin kuin rahoitusmarkkinoiden säännöstelemistä. Valmiuslakiin sisällytettiin näistä kolmesta puuttuvasta toimivaltuudesta tuolloin kaksi. Rahoitusmarkkinoiden säännöstelyjärjestelyjä koskevan selvitystyön todettiin olevan tuolloin käynnissä.

Valtioneuvoston vuoden 2001 turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa viitattiin valtiovarainministeriössä valmisteilla olevaan valmiuslain muutosehdotukseen, jolla lakia muutettiin vastaamaan rahaliiton ja rahoitusmarkkinoiden muutoksista aiheutuvia tarpeita ja vaati-

muksia. Tässä yhteydessä viitattiin myös keskeisille rahoitusmarkkinoiden toimijoille asianomaista alaa koskevassa erityislainsäädännössä säädettävään varautumisvelvollisuuteen.

Valmiuslain tarkoituksena on poikkeusoloissa turvata väestön toimeentulo ja maan talouselämä, ylläpitää oikeusjärjestystä ja perusoikeuksia sekä turvata valtakunnan alueellinen koskemattomuus ja itsenäisyys. Rahoitusmarkkinoiden mahdollisimman häiriötön toimivuus on nyky-yhteiskunnassa välttämätön edellytys valmiuslain tavoitteiden saavuttamiselle. Puolustusvaliokunta pitääkin valmiuslain saattamista ajan tasalle myös tässä suhteessa erityisen tarpeellisena.

Valmiuslain nykyiset rahoitusmarkkinoita koskevat säännökset ovat sisällöllisesti peräisin 1980-luvulta. Ne ovat käsitteisältönsä ja tehokkuutensa osalta vanhentuneet. Valmiuslaissa ei ole mainittu sääntelyn kohteena luotto- ja rahoituslaitoksia tai yleisemminkään rahoitusmarkkinoita. Lisäksi valmiuslaista puuttuvat kokonaan vapaaehtoista vakuutusjärjestelmää koskevat säännökset. Kuten edellä on jo käynyt ilmi, valmiuslakiin sisällytettiin lakisääteisten vakuutus- ten valvonta- ja säännöstelyvaltuudet 1.3.2000.

Rahoitusmarkkinoille on tyypillistä yleinen kriisialttius. Rahoitusmarkkinoiden häiriöitä voi syntyä jo normaalioloissa. Niitä voi syntyä myös ulkoisten tekijöiden, kuten kansainvälisen suhdannehäiriön tai Suomen kannalta keskeisten ulkomaisten järjestelmien toimintahäiriöiden seurauksena. Myös sisäiset tekijät, kuten merkittävän toimijan maksukyvyttömyys tai tekninen ongelma järjestelmässä, voivat aiheuttaa rahoitusmarkkinoiden häiriöitä. Poikkeusoloissa uhat

rahoitusmarkkinoiden vakaalle ja häiriöttömälle toiminnalle saattavat moninkertaistua.

Poikkeusoloissa rahoitusmarkkinoita koskevilla toimenpiteillä tulisi pyrkiä turvaamaan tehokkaan talouspolitiikan toteuttamismahdollisuudet. Kansantalouteen kohdistuvan kriisin syntyessä yhteiskunnan tarve säännöstelyn käyttöönottoon on hyvin suuri juuri rahoitusmarkkinoilla. Merkitystä on myös vakuutusalan toimivuudella tällaisessa tilanteessa. Lainsäädännöllä tuleekin pyrkiä varmistamaan, ettei rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusalan toiminta kohtuuttomasti häiriinny poikkeusolotilanteessa ja että yhteiskunnan perustoimintojen ja maanpuolustuksen kannalta keskeiset rahoitustarpeet voidaan tyydyttää mahdollisimman pienin haitta-vaikutuksin.

Rahoitusmarkkinoiden keskeisten toimintojen jatkuvuus kaikissa oloissa on pyritty varmistamaan esimerkiksi asettamalla toimiluvan myöntämisen yhteydessä tärkeille atk-järjestelmille eri tasoisia erityisvaatimuksia. Varautumisvelvollisuutta ei kuitenkaan voida pitää nykyisellään riittävän kattavana. Järjestely, jossa muiden rahoitusmarkkinoiden osapuolten kuin rahoitussektorin viranomaisten varautumisvelvollisuudesta ei säädetä laissa, heikentää rahoitusmarkkinoiden toimintakykyä.

Ehdotuksen tarkoituksena on saattaa valmiuslaki vastaamaan vaatimuksia, joita yhteiskunnan toimintojen turvaaminen rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusalan säännöstelyn osalta poikkeusoloissa edellyttää. Lisäksi muutosehdotus sisältää tarvittavat säädökset Suomen osallistumisesta euroalueeseen. Ehdotetut valmiuslain ja eräiden muiden lakien säännökset ovat tarkoituksenmukaiset ja perustuvat pitkäaikaiseen ja perusteelliseen valmisteluun. Saadun selvityksen mukaan säännösten tarkoituksenmukaisuutta ja toimivuutta erilaisissa poikkeusolotilanteissa on harjoiteltu rahoitusmarkkinoiden Pato-2000-valmiusharjoituksissa.

Vuoden 2001 turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa keskeisimmäksi lähiajan tehtäväksi todettiin kansallisen varautumisen strategian laatiminen. Strategiatyöhön kuuluu kehitysarvioiden tekeminen kullakin hallinnonalalla

ja niiden pohjalta arvioiden laatiminen varautumisen perusteiden muutoksista, uhkista ja mahdollisuuksista. Tässä työssä tulee määrittää sellaiset toiminnot, joiden on oltava toimintakykyiset kaikissa oloissa. Rahoitusmarkkinoiden toimintakyvyn turvaaminen korostuu myös tässä yhteydessä. Rahoitusmarkkinat ja niiden toimintakyky sisältyvät keskeisinä osa-alueina yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseksi ja turvaamiseksi välttämättömiin strategisiin tehtäviin ja niiden suorituskykyvaatimuksiin.

Euroopan keskuspankin lausunto

Esityksestä on pyydetty EY:n perustamissopimuksen ja neuvoston päätöksen 98/415/EY mukaisesti Euroopan keskuspankin (EKP) lausunto. EKP antoi lausuntonsa 31.10.2002 ja se on em. neuvoston päätöksen mukaisesti toimitettu eduskunnalle.

EKP suhtautuu lausunnossaan varsin kriittisesti hallituksen esitykseen. Se katsoo, ettei jäsenvaltiolla, tässä tapauksessa Suomella, ole oikeutta antaa säännöksiä, joilla puututaan missään olosuhteissa EKP:n tehtävien hoitoon. Sama koskee EKP:n tai Suomen Pankin toimintaa niin kauan kuin ne ovat toiminta- ja päätöksentekokykyisiä.

Valtiovaraministeriöltä saadun selvityksen perusteella puolustusvaliokunta toteaa, että EKP:lle ja kansallisille keskuspankeille on perustamissopimuksen 108 artiklassa määrätty yhteisön toimielimistä ja jäsenvaltioiden hallituksista riippumaton asema. Perussäännön 7 artiklassa viitataan perustamissopimuksella ja perussäännöllä annettuihin valtuuksiin ja niillä annettujen tehtävien ja velvollisuuksien suorittamiseen. Kun kansallisilla keskuspankeilla on 14.4 artiklan mukaan oikeus suorittaa myös muita kuin perussäännössä määriteltyjä tehtäviä, edellä todettu riippumattomuus ei ulotu näihin tehtäviin.

Perustamissopimuksen korostaminen sinänsä on sopusoinnussa hallituksen esityksen ja sen perustelujen kanssa. Jo voimassa olevan valmiuslain 10 §:n mukaan Suomea sitovat kansainväliset sopimukset rajoittavat lain soveltamista. Kuten EKP toteaa, perustamissopimus ja

sen liitteenä oleva perussääntö ovat tällaisia Suomea sitovia sopimuksia. EKP:llä ei kuitenkaan ole toimivaltaa puuttua säädettyyn lakiin.

Valmiuslainsäädäntö ei sinänsä kuulu Euroopan yhteisön toimivaltaan. Valmiuslainsäädännön mukaiset toimenpiteet ovat kuitenkin luonteeltaan sellaisia, että niiden toteuttamisella saattaa olla merkittäviä vaikutuksia ennen kaikkea sisämarkkinoiden toimintaan, jota voidaan pitää yhtenä Euroopan yhteisön keskeisimmistä sääntelyalueista. Valiokunta korostaakin EU:n ja EKPJ:n puitteissa tapahtuvan yhteistyön merkitystä ja ensisijaisuutta myös poikkeusoloissa.

Puolustusvaliokunta toteaa, että EKP:n lausunto ei perussäännön 34.2 artiklan 2 kohdan mukaan ole sitova. Näin ollen jäsenvaltio voi oman harkintansa mukaan ottaa huomioon tai jättää huomioon ottamatta EKP:n lausunnossa esitetyn. Valiokunta katsoo, että EKP:n lausunto ei anna aihetta muuttaa hallituksen esitystä. Jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa esitystä on kuitenkin pyritty selkiyttämään myös EKP:n lausuntoon liittyen.

EKP ehdottaa, että myös Euroopan komissiolle tulisi varata tilaisuus esittää näkemyksensä asiassa. Tämä ehdotus ei perustu perustamissopimukseen, perussääntöön eikä myöskään EY:n sekundäärioikeuteen. Valiokunta ei siten pidä lausunnon pyytämistä komissiolta tarpeellisena.

Yksityiskohtaiset perustelut

Valmiuslaki

Valmiuslaki voi tulla sovellettavaksi lain 2 §:ssä säädetyissä poikkeusoloissa. Pykälän luettelo poikkeusoloista on tyhjentävä, eikä sitä tässä yhteydessä ole esitetty muutettavaksi. Laki ei kuitenkaan tule automaattisesti sovellettavaksi, jos jokin sen 2 §:ssä mainittu tilanne aktualisoituu. Päinvastoin, kulloisessakin tilanteessa joudutaan aina erikseen arvioimaan, edellyttääkö tilanne valmiuslain toimivaltuuksien käyttöönottoa ja täyttääkö se EU:n perustamissopimuksen poikkeusmääräysten edellytykset. Esityksen perusteluissa on nimenomaisesti todettu, että ensisijainen tapa reagoida poikkeusolojen kriiseihin

on jo edellä todettu yhteistyö EU:n ja EKPJ:n puitteissa. Jos tällä yhteistyöllä on mahdollista turvata valmiuslaissa tarkoitetut kansallisen olemassaolon ja hyvinvoinnin perusteet, eivät valmiuslaki ja sen mukaiset säännöstelyvaltuudet myöskään tule sovellettaviksi.

Valmiuslain 2 §:ssä tarkoitetaan viranomaisella suomalaista viranomaista. Suomen Pankki kuuluu jo nyt Suomen kansallisena keskuspankina lain tarkoittamiin viranomaisiin. Ylikansallisten instituutioiden, esimerkiksi EKP:n, sisällyttämistä näihin viranomaisiin ei ole nähty perustelluksi eikä tarpeelliseksi.

Valta todeta poikkeusolojen olemassaolo on tasavallan presidentillä, jonka antamalla asetuksella valtioneuvosto oikeutetaan käyttämään valmiuslain mukaisia toimivaltuuksia. Asetus on lain 3 §:n mukaan annettava määrätyksi, enintään vuoden pituiseksi ajaksi kerrallaan.

Valmiuslain soveltamista rajoittaa lisäksi sen 10 §. Sen mukaan lakia sovellettaessa on noudatettava niitä Suomen lain soveltamisalan rajoituksia, jotka johtuvat Suomea velvoittavista kansainvälisistä sopimuksista tai kansainvälisen oikeuden yleisesti tunnustetuista säännöistä. Valuutan ja rahoitusmarkkinoiden säännöstely kannalta merkittäviä Suomea sitovia kansainvälisoikeudellisia velvoitteita sisältyy EY:n perustamissopimuksen lisäksi kansainvälistä valuuttarahastoa (IMF) koskevaan sopimukseen, taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) säännöstöihin, Maailmankauppajärjestön (WTO) perustamissopimukseen sekä sijoitusten vastavuoroista edistämistä ja suojaamista koskeviin sopimuksiin.

Lakiehdotuksen 12, 12 a ja 12 b § merkitsevät merkittäviä, uusia sääntelyvaltuuksia valtioneuvostolle. Nämä ovat olennaisia esityksen tavoitteiden näkökulmasta. Valiokunnalla ei ole huomauttamista näihin sääntelyvaltuuksiin. Valtioneuvostolle on esitetty hyvin laajoja valtuuksia säädellä rahoitusmarkkinoiden lisäksi myös vakuutustoimintaa valmiuslain tarkoittamissa poikkeusoloissa. Valiokunta pitää tätä perusteltuna, koska ennakolta ei voida tietää mahdollisten kriisien syvyyttä ja siten välttämättömien, väestön toimeentulon ja maan talouselämän tur-

vaamiseksi tarvittavien toimenpiteiden laatua ja laajuutta.

40 b—40 d §:ssä on sääntely poikkeusolojen vakuutustoimikunnasta. Toimikunnalla ei ole suoraan lain perusteella julkiseksi vallaksi luonnehdittavaa toimivaltaa. Kuten perustuslakivaliokunta omassa lausunnossaan on huomauttanut, valtioneuvosto voi kuitenkin 12 b §:n 5 momentin nojalla siirtää toimikunnan tehtäväksi vakuutustakuiden myöntämisen ja hallinnoinnin kokonaan tai osaksi. Toimikunnalla on laaja tietojensaantioikeus, jota koskevaa sääntelyä perustuslakivaliokunta on esittänyt täsmennettäväksi. Puolustusvaliokunta on tehnyt tällaisen täsmennyksen 40 d §:n 1 momenttiin.

Valmiuslain käyttöönottokynnys on varsinkin rahoitusmarkkinoiden kannalta varsin korkea. Oikeusministeriö on ilmoittanut käynnistävänsä vuoden 2003 aikana valmiuslain rakennetta koskevan valmistelutyön. Tässä yhteydessä olisi perusteltua tarkastella poikkeusolojen määritelmää ja viranomaisten toimivaltuuksia myös rahoitusmarkkinoiden osalta. Puolustusvaliokunta pitää myös tältä kannalta valmiuslain kokonaisuudistusta tärkeänä.

Muut lakiehdotukset

Muiden hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten keskeisimpänä sisältönä ovat varautumisvelvollisuuteen liittyvät säännökset. Rahoitusmarkkinoiden osalta varautumisvelvollisuudesta esitetään säädettäväksi uudessa luotolaitostoiminnasta annetun lain 6 a §:ssä, sijoitusrahastolain 4 a §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä annetun lain 13 a §:ssä ja ulkomaisten luotto- ja rahoituslaitosten toiminnasta Suomessa annetun lain 13 a §:ssä. Näissä lainkohdissa tarkoitettujen valvottavien olisi varmistettava tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muihin toimenpitein (varautuminen). Ehdotetut lainsäädännön säännökset ovat myös valiokunnan mielestä tarpeen, jotta perusvalmiuksien ylläpidosta voidaan jo ennakolta varmistua siten, että varajärjestelmien käyttöönotto kriisitilanteissa voi

tapahtua riittävän nopeasti. Varautumisvelvollisuuden tavoitteena on varmistaa, että yhteiskunnan toiminnan ja väestön toimeentulon kannalta keskeisten rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusalan toimintojen toimivuus poikkeusolojen aikana voidaan turvata.

Valiokunta katsoo, että poikkeusoloihin varautumisessa olisi mahdollisimman pitkälle pyrittävä ratkaisuihin, jotka perustuvat normaaliolojen varajärjestelmiin. Jatkuvassa tuotantokäytössä olevat varajärjestelmät takaavat järjestelmän ylläpidon ja ajantasaisuuden. Normaalin tuotantokäytön ulkopuolella olevissa varajärjestelmissä tämä on laajojen järjestelmien kohdalla mahdotonta. Toisaalta tämä tarkoittaa valiokunnan mielestä sitä, että normaaliolojen varajärjestelmiä suunniteltaessa olisi aikaisempaa enemmän otettava huomioon niiden toimivuus myös poikkeusoloissa.

Varautumisvelvollisuutta koskevat säännökset vastaavat jo muualla lainsäädännössä olevia, elinkeinonharjoittajia velvoittavia varautumis säännöksiä. Valiokunta pitää tätä tarkoituksenmukaisena; pankkitoiminnassa tai rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusalan varautumisvelvollisuutta koskevissa säännöksissä ei ole aihetta poiketa yleisesti lainsäädännössä omaksutusta kirjoitustavasta.

Hallituksen esityksessä lähdetään siitä, että pankeilla olisi lakisääteinen varautumisvelvollisuus myös käyttämiensä palveluyritysten osalta. Pankit ovat turvautuneet näihin ennen muuta atk-toimintojen ja rahahuollon osalta, jolloin ulkoistaminen perustuu yksityisoikeudellisiin sopimuksiin. Kuten jo hallituksen esityksessä todetaan, ei ole perusteltua, että pankki voisi yksityisoikeudelliseen sopimukseen vedoten vapautua sille laissa säädetyistä varautumisvelvollisuudesta tai siirtää sen toiselle yrittäjälle. Ulkoistetuissakin toiminnoissa ja tehtävissä on aina kuitenkin kyse pankin toiminnasta.

Eduskunta on 3.12.2002 hyväksynyt lain luotolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta. Osakeyhtiö tai osuuskunta saa vastaanottaa yleisöltä vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja enintään 3 000 euroa sellaiselle asiakastilille, jolla olevia varoja voidaan käyttää ainoastaan

osakeyhtiön tai osuuskunnan myymien tavaroiden tai palveluiden maksamiseen tai nostaa käteisenä. Valiokunnalle antamassaan asiantuntijalausunnossa Suomen Pankkiyhdistys on katsonut, että tällaisia asiakasvaroja vastaanottaville yrityksille tulisi säätää varautumisvelvollisuus. Valiokunta toteaa, että varautumisvelvollisuuden tarkoituksena on turvata yhteiskunnan toiminnan ja väestön toimeentulon kannalta välttämättömien rahoituspalvelujen toimivuus poikkeusoloissa. Asiakastilit eivät ole tällaisia välttämättömiä rahoituspalveluja. Näin ollen ei valiokunnan mielestä ole perusteltua säätää tällaiselle toiminnalle varautumisvelvollisuutta.

Rahoitusmarkkinoilla toimivien tahojen lisäksi ehdotetaan myös vakuutus- ja eläkelaitoksille sekä Eläketurvakeskukselle asetettavaksi velvollisuus varautua vakuutusalan toimivuuden kannalta välttämättöimpien toimintojen ylläpitämiseen poikkeusoloissa. Valiokunta pitää näitä muutoksia asianmukaisina. Varautumisvelvollisuuden voidaan odottaa entisestäänkin tiivistävän varautumisvelvollisten yhteistyötä ja sitä kautta johtavan erillisten valmiussuunnitelmien nykyistä varmempaan yhteensopivuuteen ja toimivuuteen poikkeusoloissa.

Esityksen mukaan Rahoitustarkastus ja Vakuutusvalvontavirasto voisivat antaa valvottaviensa osalta varautumisvelvollisuudesta tarkempia ohjeita. Koska nämä antavat normaaliolojen riskienhallinnasta lainsäädäntöä täydentävät ohjeet, on perusteltua, että ne antavat myös siihen läheisesti liittyvästä poikkeusoloihin varautumisesta tarkemmat ohjeet. Sen sijaan oikeutta antaa sitovia määräyksiä ei Rahoitustarkastukselle eikä Vakuutusvalvontavirastolle voida perustuslain 80 §:ssä olevien rajoitteiden vuoksi antaa.

Säätämisyjärjestys

Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaisesti 2.—16. lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. 1. lakiehdotus tulee käsitellä perustuslain 73 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella puolustusvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että 2.—16. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi 40 d §:n 1 momentti muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus), ja

että 1. lakiehdotus käsitellään perustuslain 73 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.

Valiokunnan muutosehdotus

40 d §

Poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnalla on oikeus saada *poikkeusolojen vakuutustakuiden myöntämistä ja hallinnointia varten välttämättömät tiedot* viranomaisilta sekä vakuutus- ja eläkelaitoksilta sen estämättä, mitä vaitiolovelvollisuudesta tai tietojen luovuttamisesta muualla laissa säädetään.

(2—4 mom. kuten HE)

Helsingissä 30 päivänä tammikuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Ilkka Kanerva /kok	Olli Nepponen /kok
jäs.	Klaus Bremer /r	Lauri Oinonen /kesk
	Reijo Kallio /sd	Aulis Ranta-Muotio /kesk
	Antero Kekkonen /sd	Ismo Seivästö /kd
	Seppo Lahtela /kesk (osittain)	Harry Wallin /sd
	Reijo Laitinen /sd	vjäs. Kari Myllyniemi /kesk
	Raimo Mähönen /sd	Markku Rossi /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Alpo Rivinoja.

PuVM 2/2002 vp — HE 200/2002 vp